HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

10 iulie 2025 *

„Trimitere preliminară – Politica agricolă comună – Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 – Practici benefice pentru climă și mediu – Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/484 – Validitate – Obligația de motivare – Invadarea Ucrainei de către Rusia – Creșterea potențialului de producție agricolă al Uniunii Europene – Derogare de la anumite condiții privind plata directă pentru înverzire – Terenuri lăsate pârloagă considerate culturi distincte și zone de interes ecologic chiar și atunci când au fost folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau au fost cultivate – Caracterul necesar și justificat al măsurilor adoptate”

În cauza C-287/24,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil d’État (Belgia), prin decizia din 11 aprilie 2024, primită de Curte la 23 aprilie 2024, în procedura

Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL

împotriva

Région wallonne,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din doamna M. L. Arastey Sahún, președintă de cameră, și domnii D. Gratsias (raportor), E. Regan, J. Passer și B. Smulders, judecători,

avocat general: doamna L. Medina,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Ligue royale belge pour la protection des oiseaux ASBL, de A. Lebrun și B. Legros, avocats;

* Limba de procedură: franceza.

– pentru guvernul belgian, de P. Cottin, C. Pochet și L. Van den Broeck, în calitate de agenți, asistați de P. Moërynck, avocat;

– pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de L. Vignato, avvocata dello Stato;

– pentru Comisia Europeană, de A. C. Becker și C. Perrin, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește validitatea Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/484 a Comisiei din 23 martie 2022 de prevedere a unor derogări de la Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și de la Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei în ceea ce privește punerea în aplicare a anumitor condiții referitoare la plata pentru înverzire pentru anul de cerere 2022 (JO 2022, L 98, p. 105).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Ligue Royale belge pour la protection des oiseaux ASBL (Societatea Regală Belgiană pentru Protecția Păsărilor) (denumită în continuare „Societatea”), pe de o parte, și Région wallonne (Regiunea Valonă, Belgia), pe de altă parte, în legătură cu un decret adoptat de aceasta din urmă în temeiul Deciziei de punere în aplicare 2022/484, a cărei validitate este contestată de Societate.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1307/2013

3 Articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (JO 2013, L 347, p. 608), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2017/2393 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 decembrie 2017 (JO 2017, L 350, p. 15) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1307/2013”), intitulat „Definiții și dispoziții conexe”, prevedea la alineatul (1):

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[…]

(f) «terenuri arabile» înseamnă terenuri cultivate în scopul producției de culturi sau suprafețe disponibile pentru producția de culturi, dar lăsate pârloagă […]

[…]”

4 Titlul III din Regulamentul nr. 1307/2013, intitulat „Schema de plată de bază, schema de plată unică pe suprafață și plățile conexe”, cuprindea cinci capitole. Capitolul 3 din acest titlu, intitulat „Plata pentru practicile agricole benefice pentru climă și mediu”, includea printre altele articolele 43, 44 și 46 din acest regulament.

5 Articolul 43 din regulamentul menționat, intitulat „Norme generale”, prevedea la alineatele (1) și (2):

„(1) Fermierii care au dreptul la o plată în cadrul schemei de plată de bază sau al schemei de plată unică pe suprafață aplică pe toate hectarele lor eligibile în înțelesul articolului 32 alineatele (2)-(5) practicile agricole benefice pentru climă și mediu menționate la alineatul (2) din prezentul articol sau practicile echivalente menționate la alineatul (3) din prezentul articol.

(2) Practicile agricole benefice pentru climă și mediu sunt următoarele:

(a) diversificarea culturilor;

(b) menținerea pășunilor permanente existente și

(c) prezența unei zone de interes ecologic pe suprafața agricolă.”

6 Articolul 44 din același regulament, intitulat „Diversificarea culturilor”, avea următorul cuprins:

„(1) Dacă terenul arabil al fermierului cuprinde între 10 și 30 de hectare și nu este cultivat în întregime cu culturi aflate sub apă o mare parte a anului sau o mare parte a ciclului de cultură, există cel puțin două culturi diferite pe terenul arabil respectiv. Cultura principală nu acoperă mai mult de 75 % din terenul arabil respectiv.

Dacă terenul arabil al fermierului cuprinde mai mult de 30 de hectare și nu este cultivat în întregime cu culturi aflate sub apă o mare parte a anului sau o mare parte a ciclului de cultură, există cel puțin trei culturi diferite pe terenul arabil respectiv. Cultura principală acoperă maximum 75 % din terenul arabil, iar principalele două culturi acoperă împreună maximum 95 % din acesta.

[…]

(4) În sensul prezentului articol, «cultură» înseamnă oricare dintre următoarele: […]

(a) o cultură a oricăruia dintre genurile definite în clasificarea botanică a culturilor;

(b) o cultură a oricărei specii în cazul *Brassicaceae*, *Solanaceae*, și *Cucurbitaceae*;

(c) un teren lăsat pârloagă;

(d) iarba sau alte furaje erbacee.

[…]”

7 Articolul 46 din Regulamentul nr. 1307/2013, intitulat „Zona de interes ecologic”, prevedea:

„(1) În cazul în care terenul arabil al unei exploatații este mai mare de 15 hectare, fermierii se asigură că, începând cu 1 ianuarie 2015, o suprafață care corespunde unui procent de cel puțin 5 % din terenul arabil al exploatației pe care fermierul l-a declarat în conformitate cu articolul 72 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul [nr. 1306/2013] și, dacă acestea sunt considerate zone de interes ecologic de către statul membru în conformitate cu alineatul (2) de la prezentul articol, inclusiv suprafețele menționate la literele (c), (d), (g), (h) (k) și (l) de la alineatul menționat, este zonă de interes ecologic.

[…]

(2) Până la 1 august 2014, statele membre decid că una sau mai multe dintre următoarele sunt considerate zone de interes ecologic:

(a) terenurile lăsate pârloagă;

[…]

(9) Comisia [Europeană] este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 70:

(a) care să stabilească criterii noi pentru ca tipurile de zone menționate la alineatul (2) să poată fi considerate zone de interes ecologic;

[…]”

8 Titlul VII din acest regulament, intitulat „Dispoziții finale”, cuprindea trei capitole. Capitolul 1 din acest titlu, intitulat „Notificări și situații de urgență”, cuprindea printre altele articolul 69 din regulamentul menționat, intitulat la rândul său „Măsuri pentru soluționarea unor probleme specifice”. Acest articol prevedea:

„(1) Comisia adoptă acte de punere în aplicare care sunt în același timp necesare și justificabile pentru soluționarea în regim de urgență a unor probleme specifice. Astfel de acte de punere în aplicare pot deroga de la dispozițiile prezentului regulament, în măsura și pentru perioada în care acest lucru este strict necesar. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 71 alineatul (2).

(2) În cazul în care motive imperioase de urgență justificate corespunzător impun astfel și pentru a soluționa astfel de probleme specifice, asigurând totodată continuitatea sistemului de plăți directe în cazul unor circumstanțe extraordinare, Comisia adoptă acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată în conformitate cu procedura menționată la articolul 71 alineatul (3).

(3) Măsurile adoptate în temeiul alineatului (1) sau (2) rămân în vigoare pentru o perioadă care nu depășește 12 luni. Dacă, după această perioadă, problemele specifice menționate la alineatele respective persistă, Comisia poate înainta, pentru a găsi o soluție permanentă, propuneri legislative adecvate.

[…]”

Regulamentul delegat nr. 639/2014

9 Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei din 11 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de modificare a anexei X la regulamentul menționat (JO 2014, L 181, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2018/1784 al Comisiei din 9 iulie 2018 (JO 2018, L 293, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul delegat nr. 639/2014”), cuprindea un capitol 3, intitulat „Ecologizarea”, care era alcătuit din patru secțiuni. Secțiunea 4 din acest capitol, intitulată „Zona de interes ecologic”, cuprindea printre altele articolul 45 din acest regulament delegat, care a fost adoptat în temeiul articolului 46 alineatul (9) litera (a) din Regulamentul nr. 1307/2013. Acest articol 45 era intitulat „Criterii suplimentare pentru tipurile de zone de interes ecologic” și prevedea:

„(1) Pentru calificarea tipurilor de zone enumerate la articolul 46 alineatul (2) primul paragraf din [Regulamentul nr. 1307/2013] ca zone de interes ecologic, se aplică alineatele (2)-(11) ale prezentului articol.

(2) Pe terenurile lăsate în pârloagă și terenurile lăsate în pârloagă pentru plante melifere (specii bogate în polen și nectar) nu are loc nicio producție agricolă. Statele membre stabilesc o perioadă a unui anumit an calendaristic în care terenurile trebuie lăsate în pârloagă. Perioada respectivă nu trebuie să fie mai scurtă de șase luni. […]

[…]

(10b) Se interzice utilizarea produselor de protecție a plantelor pe toate suprafețele menționate la alineatele (2), (9) și (10), precum și pe toate suprafețele cu producție agricolă menționate la alineatul (7).

[…]”

Decizia de punere în aplicare 2022/484

10 Considerentele (1)-(9) ale Deciziei de punere în aplicare 2022/484, adoptată în temeiul articolului 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013, au următorul cuprins:

„(1) Titlul III capitolul 3 din [Regulamentul nr. 1307/2013] prevede o plată pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu (denumită în continuare «plata pentru înverzire»). Aceste practici includ diversificarea culturilor în temeiul articolului 43 alineatul (2) litera (a) și zone de interes ecologic în temeiul articolului 43 alineatul (2) litera (c) din regulamentul respectiv. În capitolul 3 din [Regulamentul delegat nr. 639/2014] al Comisiei sunt prevăzute norme suplimentare privind practicile respective […]

(2) În conformitate cu articolul 44 alineatul (4) din [Regulamentul nr. 1307/2013], în scopul diversificării culturilor, terenurile lăsate în pârloagă sunt considerate culturi diferite față de iarbă sau alte furaje erbacee. Acest lucru implică faptul că terenul care a fost folosit pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție nu poate fi considerat teren lăsat pârloagă.

(3) În conformitate cu articolul 46 alineatul (2) primul paragraf litera (a) din [Regulamentul nr. 1307/2013], terenurile lăsate în pârloagă pot fi considerate zone de interes ecologic. Articolul 45 alineatul (2) din [Regulamentul delegat nr. 639/2014] prevede absența oricărei producții agricole, iar articolul 45 alineatul (10b) din regulamentul respectiv interzice utilizarea produselor de protecție a plantelor pe terenurile lăsate în pârloagă care se califică drept zone de interes ecologic.

(4) Invadarea Ucrainei de către Rusia la 24 februarie 2022 a determinat o creștere vertiginoasă a prețurilor produselor de bază și are un impact asupra ofertei și cererii de produse agricole. Pentru a aborda această situație, este necesar să se mărească potențialul de producție agricolă al Uniunii, atât în ceea ce privește oferta de alimente, cât și în ceea ce privește oferta de furaje.

(5) Terenurile lăsate în pârloagă rămân terenuri arabile adecvate pentru producția de culturi, care ar putea fi utilizate imediat pentru producția de alimente și furaje, într-o măsură mai mică sau mai mare, în funcție de condițiile lor, cum ar fi calitatea solului. Prin urmare, pentru a li se permite fermierilor să utilizeze cât mai mult din suprafețele de care dispun în scopul producției de alimente și de hrană pentru animale, este necesar ca statele membre să fie autorizate să deroge de la condițiile legate de plata pentru înverzire, inclusiv utilizarea produselor de protecție a plantelor, pentru anul de cerere 2022 în ceea ce privește terenurile lăsate în pârloagă care au fost declarate conforme cu cerințele privind diversificarea culturilor sau zonele de interes ecologic, în conformitate cu articolul 44 alineatul (4) și, respectiv, cu articolul 46 alineatul (2) primul paragraf litera (a) din [Regulamentul nr. 1307/2013].

(6) Prezenta decizie trebuie să prevadă derogări de la obligațiile privind diversificarea culturilor și zonele de interes ecologic numai în măsura și pentru perioada în care acestea sunt strict necesare. Derogările trebuie să fie limitate la anul de cerere 2022 și să aibă drept scop abordarea impactului asupra ofertei și cererii de produse agricole prin facilitarea unei creșteri a suprafeței totale a terenurilor disponibile pentru producția de alimente și furaje.

(7) Atunci când decid cu privire la aplicarea derogărilor, statele membre trebuie să țină seama în mod adecvat de obiectivele practicilor agricole benefice pentru climă și mediu și, în special, de necesitatea unei protecții suficiente a calității solului, a calității resurselor naturale și a biodiversității, în special în perioadele cele mai sensibile pentru înflorire și păsările cuibăritoare.

(8) Pentru a se asigura faptul că derogările autorizate prin prezenta decizie sunt eficace din perspectiva obiectivelor urmărite, și anume atenuarea creșterii prețurilor produselor de bază și a impactului acesteia asupra ofertei și cererii, statele membre trebuie să își adopte deciziile cu privire la aplicarea derogărilor în termen de 21 de zile de la data notificării prezentei decizii și să informeze Comisia cu privire la deciziile adoptate în termen de 7 zile de la data adoptării deciziilor respective.

(9) Pentru a permite Comisiei să monitorizeze aplicarea corectă și impactul derogărilor prevăzute în prezenta decizie, statele membre trebuie să furnizeze informații cu privire la numărul de exploatații agricole și de hectare care fac obiectul derogărilor. Informațiile respective trebuie puse la dispoziția Comisiei până la data de 15 decembrie 2022 prin intermediul instrumentelor de notificare existente.”

11 Articolul 1 din această decizie de punere în aplicare, intitulat „Decizii de derogare de la anumite condiții legate de plata pentru înverzire pentru anul de cerere 2022”, prevede:

„(1) Prin derogare de la articolul 44 alineatul (4) din [Regulamentul nr. 1307/2013], statele membre pot decide, pentru anul de cerere 2022, ca terenurile lăsate pârloagă să fie considerate o cultură distinctă, chiar dacă terenurile în cauză au fost folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau au fost cultivate.

(2) Prin derogare de la articolul 45 alineatul (2) din [Regulamentul delegat nr. 639/2014], statele membre pot decide, pentru anul de cerere 2022, ca terenurile lăsate pârloagă să fie considerate zone de interes ecologic în temeiul articolului 46 alineatul (2) primul paragraf litera (a) din [Regulamentul nr. 1307/2013], chiar dacă terenurile în cauză au fost folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau au fost cultivate. […]

Prin derogare de la articolul 45 alineatul (10b) din [Regulamentul delegat nr. 639/2014], în cazul în care recurg la derogarea menționată la primul paragraf din prezentul alineat, statele membre pot decide, de asemenea, să permită utilizarea produselor de protecție a plantelor pe suprafețele respective care sunt folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau care sunt cultivate.”

12 Articolul 2 din decizia de punere în aplicare menționată, intitulat „Termen-limită”, prevede:

„Deciziile menționate la articolul 1 se adoptă în termen de 21 de zile de la data notificării prezentei decizii.”

13 Potrivit articolului 3 din aceeași decizie de punere în aplicare, intitulat „Notificări”:

„(1) Statele membre notifică Comisiei deciziile adoptate în temeiul articolului 1 în termen de 7 zile de la data adoptării deciziilor respective.

(2) Până la data de 15 decembrie 2022, statele membre notifică Comisiei numărul de exploatații agricole care au recurs la derogările prevăzute la articolul 1 și numărul de hectare cărora li s-au aplicat derogările respective.”

Dreptul belgian

14 Articolul 2 alineatele 1 și 2 din Decretul guvernului valon din 12 mai 2022 de stabilire a unor derogări de la anumite condiții referitoare la lăsarea terenurilor în pârloagă pentru anul 2022 (*Moniteur belge* din 19 mai 2022, p. 43644, denumit în continuare „Decretul din 12 mai 2022”) prevede:

«§ 1. În temeiul articolului 1 din [Decizia de punere în aplicare 2022/484], se adoptă următoarele dispoziții pentru anul 2022:

1° prin derogare de la articolul 44 [alineatul] (4) din [Regulamentul nr. 1307/2013], terenurile lăsate pârloagă folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau cultivate sunt considerate culturi distincte;

2° prin derogare de la articolul 45 [alineatul] (2) din Regulamentul (UE) nr. 639/2014, terenurile lăsate pârloagă folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau cultivate sunt considerate zone de interes ecologic.

§ 2. În sensul alineatului 1, cultivarea terenurilor lăsate pârloagă este permisă pentru următoarele culturi:

1° porumbul boabe […];

2° porumbul însilozat […];

3° trifoiul […];

4° lucerna […];

5° trifoiul mărunt […];

6° ghizdeiul […];

7° sparceta […];

8° soia […];

9° fasolea și bobul de iarnă […];

10° fasolea și bobul de primăvară […];

11° lupinul dulce […];

12° amestecurile de iarnă de leguminoase și cereale sau alte specii […];

13° amestecurile de primăvară de leguminoase și cereale sau alte specii […];

14° mazărea proteaginoasă de iarnă […];

15° mazărea proteaginoasă de primăvară […];”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

15 Prin cererea introductivă introdusă la 18 iulie 2022 la Conseil d’État (Consiliul de Stat, Belgia), care este instanța de trimitere, Societatea a solicitat anularea Decretului din 12 mai 2022.

16 În susținerea cererii sale, Societatea arată că Decizia de punere în aplicare 2022/484, în temeiul căreia a fost adoptat Decretul din 12 mai 2022, încalcă, pe de o parte, Regulamentul nr. 1307/2013 și, pe de altă parte, articolul 45 alineatele (2) și (10b) din Regulamentul delegat nr. 639/2014.

17 În această măsură, Societatea a cerut instanței de trimitere să solicite Curții să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la aspectul dacă Decizia de punere în aplicare 2022/484 este „conformă cu articolul 69 din Regulamentul nr. 1307/2013 coroborat cu articolul 45 din Regulamentul delegat nr. 639/2014”.

18 În această privință, Societatea susține că din considerentul (4) al Deciziei de punere în aplicare 2022/484 nu reiese că Comisia a dovedit existența unor „motive imperioase de urgență”, în sensul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1307/2013. În plus, principiul proporționalității și articolul 69 alineatul (1) din acest regulament ar impune justificarea urgenței într-un mod mai convingător, mai detaliat și mai obiectiv, precum și precizarea produselor de bază al căror preț ar fi crescut și pentru care ar trebui limitată aplicarea acestei decizii de punere în aplicare. Astfel, o autorizare de a deroga de la Regulamentul nr. 1307/2013 și de la Regulamentul de punere în aplicare nr. 639/2014 nu poate fi largă și imprecisă.

19 Observând că Societatea își întemeiază argumentația pe o premisă eronată în măsura în care Decizia de punere în aplicare 2022/484 nu a fost adoptată în temeiul alineatului (2), ci al alineatului (1) al articolului 69 din Regulamentul nr. 1307/2013, instanța de trimitere observă că acțiunea cu care este sesizată ridică problema dacă, în lumina motivelor enunțate în considerentele (4)-(8), această decizie de punere în aplicare este validă în raport cu articolul 69 din Regulamentul nr. 1307/2013 și cu articolul 45 din Regulamentul nr. 639/2014.

20 Instanța de trimitere amintește că obligația de motivare impune ca orice act al Uniunii care produce efecte juridice să conțină o expunere a motivelor care au determinat instituția să o adopte și adaugă că, deși întrebarea preliminară propusă de Societate este redactată în termeni generali, lectura acțiunii în anulare permite să se cunoască în mod suficient motivele de nevaliditate care sunt dezvoltate în aceasta și care constau în „critica formulată cu privire la proporționalitatea [Deciziei de punere în aplicare 2022/484] sau mai exact la motivarea acesteia”.

21 În aceste condiții, Conseil d’État (Consiliul de Stat) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„[Decizia de punere în aplicare 2022/484] este conformă cu articolul 69 din [Regulamentul nr. 1307/2013] coroborat cu articolul 45 din [Regulamentul delegat nr. 639/2014]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

22 Potrivit unei jurisprudențe constante, având în vedere spiritul de cooperare care trebuie să guverneze funcționarea procedurii preliminare și în conformitate cu articolul 94 litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții, este indispensabil ca instanța națională să expună în decizia sa de trimitere motivele exacte care au determinat-o să ridice problema validității anumitor dispoziții din dreptul Uniunii, precum și motivele de nevaliditate care ar putea fi reținute [Hotărârea din 11 ianuarie 2024, Friends of the Irish Environment (Posibilități de pescuit peste zero), C-330/22, EU:C:2024:19, punctul 45 și jurisprudența citată].

23 Deși cererea de decizie preliminară nu conține considerații detaliate cu privire la acest aspect, din aceasta reiese totuși că instanța de trimitere solicită Curții în esență să se pronunțe cu privire la validitatea Deciziei de punere în aplicare 2022/484 având în vedere problema dacă, în lumina condițiilor prevăzute la articolul 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013, dispoziție care constituie temeiul juridic al respectivei decizii de punere în aplicare, aceasta este motivată

corespunzător cerințelor legale și dacă, pe de altă parte, decizia menționată respectă cerința prevăzută la aceeași dispoziție, referitoare la caracterul necesar și justificat al măsurii pe care o adoptă.

24 În ceea ce privește respectarea obligației de motivare, trebuie amintit că motivarea impusă la articolul 296 al doilea paragraf TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, având în vedere că problema dacă motivarea unui act respectă cerințele impuse la articolul 296 al doilea paragraf TFUE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă [Hotărârea din 30 aprilie 2019, Italia/Consiliul (Cota de pescuit pentru peștele-spadă mediteraneean), C-611/17, EU:C:2019:332, punctul 40 și jurisprudența citată].

25 În ceea ce privește în special actele cu aplicabilitate generală, precum Decizia de punere în aplicare 2022/484, motivarea se poate limita să menționeze, pe de o parte, situația de ansamblu care a condus la adoptarea acestuia și, pe de altă parte, scopurile generale pe care își propune să le atingă. Ar fi excesiv să se ceară o motivare specifică pentru diferitele alegeri tehnice făcute dacă din actul atacat rezultă esențialul scopului urmărit de instituția care l-a adoptat [a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 aprilie 2019, Italia/Consiliul (Cota de pescuit pentru peștele-spadă mediteraneean), C-611/17, EU:C:2019:332, punctul 42 și jurisprudența citată].

26 În speță, în ceea ce privește, în primul rând, contextul și normele care reglementează materia în cauză, este necesar să se arate că, pentru a beneficia de plata directă pentru practicile agricole benefice pentru climă și mediu, astfel cum această plată este prevăzută de dispozițiile titlului III capitolul 3 din Regulamentul nr. 1307/2013, fermierii trebuie, în conformitate cu articolul 43 alineatele (1) și (2) din acest regulament, să se conformeze anumitor practici agricole. Printre aceste practici se numără diversificarea culturilor și menținerea pe suprafața agricolă a unei zone de interes ecologic.

27 În special, *primo*, din articolul 44 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013 rezultă că diversificarea culturilor implică faptul că, începând cu anumite praguri de suprafață, terenurile arabile ale fermierului cuprind cel puțin două sau chiar trei culturi diferite. În conformitate cu alineatul (4) litera (c) al acestui articol, terenurile lăsate pârloagă sunt considerate, în scopul acestei cerințe de diversificare, ca fiind o cultură distinctă de terenurile consacrate producției de iarbă sau de alte furajere erbacee, astfel încât terenurile folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție nu pot fi luate în considerare ca terenuri lăsate în pârloagă.

28 *Secundo*, în conformitate cu articolul 46 din Regulamentul nr. 1307/2013, în cazul în care terenul arabil al unei exploatații este mai mare de 15 hectare, fermierii trebuie să se asigure că o suprafață minimă definită este o „zonă de interes ecologic”. În temeiul alineatului (2) al acestui articol, terenurile lăsate pârloagă se numără printre zonele pe care statele membre le pot considera de interes ecologic.

29 *Tertio*, articolul 45 din Regulamentul delegat nr. 639/2014 precizează la alineatul (2) că pe terenurile lăsate pârloagă nu are loc nicio producție agricolă și interzice la alineatul (10b) utilizarea produselor de protecție a plantelor pe terenurile în cauză.

30 *Quarto*, articolul 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013 abilitează Comisia să adopte acte de punere în aplicare care vizează soluționarea unor probleme specifice și care sunt în același timp necesare și justificabile în caz de urgență. Astfel de acte de punere în aplicare pot deroga de la dispozițiile acestui regulament, în măsura și pentru perioada în care acest lucru este strict necesar.

31 Trebuie să se considere că această abilitare autorizează Comisia să adopte acte de punere în aplicare care derogă nu numai de la dispozițiile Regulamentului nr. 1307/2013 însuși, ci și de la dispozițiile actelor delegate, precum Regulamentul delegat nr. 639/2014, care, în conformitate cu articolul 290 alineatul (1) TFUE, urmăresc să completeze sau să modifice Regulamentul nr. 1307/2013.

32 Pe baza abilitării menționate, Comisia a adoptat Decizia de punere în aplicare 2022/484, al cărei articol 1 permis statelor membre să deroge, pentru anul de cerere 2022, de la Regulamentul nr. 1307/2013, precum și de la Regulamentul delegat nr. 639/2014, iar aceasta în trei privințe.

33 *Primo*, prin derogare de la articolul 44 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1307/2013, statele membre au putut decide ca terenurile lăsate pârloagă să fie considerate o cultură distinctă, chiar dacă terenurile în cauză au fost folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau au fost cultivate.

34 *Secundo*, prin derogare de la articolul 45 alineatul (2) din Regulamentul delegat nr. 639/2014, statele membre au putut decide ca terenurile lăsate pârloagă să fie considerate zone de interes ecologic, chiar dacă terenurile în cauză au fost folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau au fost cultivate.

35 *Tertio*, prin derogare de la articolul 45 alineatul (10b) din Regulamentul delegat nr. 639/2014, în cazul în care au recurs la derogarea menționată la punctul precedent, statele membre puteau de asemenea să decidă să permită utilizarea produselor de protecție a plantelor în zonele folosite pentru pășunat sau recoltare în scopuri de producție sau cultivate.

36 Fermierii activi într-un stat membru care a decis să acorde aceste derogări au putut, în consecință, să fie eligibili pentru plata directă pentru practicile agricole benefice pentru climă și mediu, chiar dacă își utilizau terenurile retrase din circuitul agricol pentru producția agricolă și chiar dacă utilizau pe acestea produse de protecție a plantelor.

37 În ceea ce privește, în al doilea rând, întinderea obligației de motivare, amintită la punctul 25 din prezenta hotărâre, care revine Comisiei la adoptarea în special a unui act cu aplicabilitate generală precum Decizia de punere în aplicare 2022/484, este necesar să se arate, *primo*, că, în considerentul (4) al acestei decizii de punere în aplicare, Comisia a arătat că creșterea vertiginoasă a prețurilor produselor de bază provocată de invazia Ucrainei de către Federația Rusă a avut un impact asupra ofertei și cererii de produse agricole. Trebuie să se constate că acest considerent expune în mod sintetic, dar inteligibil situația de ansamblu care a condus la adoptarea respectivei decizii de punere în aplicare și că descrie cu suficientă claritate problema specifică cu caracter urgent pe care aceasta urmărește să o soluționeze.

38 Trebuie adăugat că, astfel cum reiese din prima teză a considerentului (4) al Deciziei de punere în aplicare 2022/484, noțiunea de „produse de bază” se distinge de cea de „produse agricole”. Astfel, din coroborarea considerentelor (4) și (8) ale versiunii în limba franceză a acestei decizii de punere în aplicare rezultă că noțiunea de „produse de bază” desemnează „materiile prime”, și anume

elementele necesare producției agricole. Această constatare este confirmată de faptul că alte versiuni lingvistice ale deciziei de punere în aplicare menționate, precum versiunile în limbile germană, engleză și italiană utilizează, în aceste două considerente, termenul echivalent cu cel de „matières premières” în limba franceză, și anume „Rohstoff(e)”, „commodity”, și, respectiv, „materie prime”. Pe de altă parte, Decizia de punere în aplicare 2022/484 nu face distincție între diferitele produse agricole, prima teză a considerentului (4) al acesteia referindu-se la impactul creșterii vertiginoase a prețurilor produselor de bază asupra cererii și ofertei tuturor produselor agricole, fără distincție. În consecință, argumentația prezentată de Societate în fața instanței de trimitere, astfel cum reiese din dosarul de care dispune Curtea, potrivit căreia Decizia de punere în aplicare 2022/484 ar fi insuficient motivată în măsura în care nu ar preciza care produse agricole trebuie considerate produse de bază care ar fi trebuit să fie vizate numai de măsura derogatorie adoptată, ignoră faptul că este vorba despre două noțiuni diferite ale căror conținuturi respective nu se suprapun.

39 În plus, argumentul Societății invocat în fața instanței de trimitere, astfel cum reiese de asemenea din dosarul de care dispune Curtea și întemeiat pe faptul că Comisia ar fi trebuit să precizeze, în Decizia de punere în aplicare 2022/484, „motivele imperioase de urgență” care justificau adoptarea sa, este întemeiat pe o premisă eronată.

40 Astfel, pe de o parte, existența unor „motive imperioase de urgență” este necesară pentru a justifica adoptarea unor acte de punere în aplicare în temeiul alineatului (2) al articolului 69 din Regulamentul nr. 1307/2013, în timp ce, după cum a observat de asemenea această instanță, decizia de punere în aplicare menționată a fost adoptată în temeiul alineatului (1) al acestui articol, care face referire la „regim de urgență”.

41 Pe de altă parte, Societatea a susținut în fața instanței de trimitere că urgența nu ar fi demonstrată în speță de Comisie, dat fiind că această instituție nici nu ar fi definit noțiunea de „produse de bază” și nici nu ar fi prezentat calculul „creșterii vertiginoase a prețurilor” acestor produse.

42 În această privință, este suficient să se constate că, ținând seama de cerințele de motivare a actelor cu aplicabilitate generală, amintite la punctul 25 din prezenta hotărâre, articolul 296 al doilea paragraf TFUE nu impune Comisiei să prezinte o motivare care să definească în mod specific produsele de bază ale căror prețuri ar fi afectate de invazia Ucrainei de către Rusia la 24 februarie 2022 sau să efectueze un calcul al creșterii acestor prețuri.

43 În ceea ce privește, *secundo*, obiectivul general urmărit de Decizia de punere în aplicare 2022/484, acesta este prezentat în a doua teză a aceluiași considerent (4). Comisia precizează în cadrul acestuia că, pentru a face față problemei specifice descrise la punctul 37 din prezenta hotărâre, era necesar să se mărească potențialul de producție agricolă al Uniunii pentru alimente și furaje.

44 Din considerentul (5) al Deciziei de punere în aplicare 2022/484 reiese că, pentru a atinge acest obiectiv, Comisia a considerat că era necesar să se permită fermierilor să își utilizeze pe cât posibil suprafețele disponibile, dat fiind că, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 1307/2013, terenurile lăsate pârloagă rămân terenuri arabile adaptate producției de culturi și, prin urmare, ar putea fi utilizate imediat pentru a produce alimente și furaje. În acest context, astfel cum reiese din considerentul (5) menționat, Comisia a apreciat că statele membre ar trebui să fie autorizate să deroge de la condițiile privind plățile directe pentru practicile agricole benefice pentru climă și mediu, inclusiv de la interzicerea utilizării produselor de protecție a plantelor.

45 Pe de altă parte, în considerentul (6) al Deciziei de punere în aplicare 2022/484, Comisia a arătat că aceste măsuri referitoare la diversificarea culturilor și la zonele de interes ecologic derogau de la dispozițiile Regulamentului nr. 1307/2013 numai în măsura și pentru perioada în care acestea sunt strict necesare, având în vedere că erau limitate la anul de cerere 2022 și că aveau drept scop abordarea impactului asupra ofertei și cererii de produse agricole prin facilitarea unei creșteri a suprafeței totale a terenurilor disponibile pentru producția de alimente și furaje.

46 Reiese din tot ceea ce precedă că Comisia a prezentat corespunzător cerințelor legale, în raport cu condițiile prevăzute la articolul 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013, motivele pentru care măsurile prevăzute de Decizia de punere în aplicare 2022/484, pe de o parte, erau necesare și justificate în vederea soluționării unei probleme specifice apărute într-un context de urgență și, pe de altă parte, nu derogau de la acest regulament decât în măsura și pentru perioada strict necesară pentru realizarea acestui obiectiv.

47 În ceea ce privește, în continuare, respectarea principiului proporționalității, trebuie amintit că măsurile de punere în aplicare adoptate în temeiul articolului 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013 trebuie să fie necesare și justificabile pentru soluționarea în regim de urgență și nu pot deroga de la dispozițiile acestui regulament decât în măsura și pentru perioada în care acest lucru este strict necesar.

48 În această privință, *primo*, având în vedere obiectivul urmărit de Decizia de punere în aplicare 2022/484, care, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 40 și 41 din prezenta hotărâre, urmărește să rezolve o problemă specifică apărută într-un context de urgență, măsura introdusă prin această decizie de punere în aplicare pare a fi necesară și justificată. Astfel, pe de o parte, fără a necesita acțiuni complexe, utilizarea terenurilor lăsate pârloagă este aptă să contribuie în mod direct la creșterea producției agricole. Pe de altă parte, o măsură care constă în a nu priva fermierii de plata directă pentru practici agricole benefice pentru climă și mediu atunci când aceștia își utilizează terenurile lăsate pârloagă pentru producție agricolă este de natură să îi încurajeze pe aceștia din urmă să exploateze terenurile respective.

49 *Secundo*, prin Decizia de punere în aplicare 2022/484, Comisia s-a limitat să autorizeze statele membre să deroge, numai în perioada anului de cerere 2022, de la anumite dispoziții ale actelor Uniunii vizate la articolul 1 din aceasta și fără să le impună o obligație în acest sens.

50 Pe de altă parte, în măsura în care anumite state membre ar decide să utilizeze o astfel de posibilitate, Comisia a delimitat acțiunea lor astfel încât să minimizeze impactul potențial negativ al acesteia asupra mediului.

51 Astfel, în considerentul (7) al Deciziei de punere în aplicare 2022/484, Comisia a amintit că statele membre erau obligate, la punerea în aplicare a acesteia, să țină seama în mod corespunzător de obiectivele practicilor agricole benefice pentru climă și mediu și în special de necesitatea de a asigura o protecție suficientă a calității solului, a calității resurselor naturale și a biodiversității, în special în perioadele cele mai sensibile pentru înflorire și pentru păsările de reproducție. În acest context, astfel cum arată Comisia în observațiile sale scrise, revenea statelor membre sarcina de a defini, cu respectarea acestor obligații, domeniul de aplicare teritorial al derogărilor, precum și de a preciza utilizările și culturile permise, ceea ce guvernul valon a făcut, în speță, la articolul 2 alineatul (2) din Decretul din 12 mai 2022.

52 În același context, articolul 3 din Decizia de punere în aplicare 2022/484 impune statelor membre să notifice Comisiei deciziile adoptate în temeiul articolului 1 din aceasta și să îi comunice numărul de exploatații agricole care au recurs la derogări, precum și numărul de hectare cărora li s-au aplicat derogările respective. Din considerentul (9) al acestei decizii de punere în aplicare reiese că Comisia a impus aceste obligații printre altele pentru a verifica dacă deciziile prin care statele membre recurg la regimul derogatoriu introdus prin decizia de punere în aplicare menționată sunt conforme cu limitele prevăzute de aceasta.

53 Rezultă că măsurile de punere în aplicare adoptate prin Decizia de punere în aplicare 2022/484 nu par să nu respecte cerința prevăzută la articolul 69 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1307/2013, și anume de a fi necesare și justificate.

54 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că examinarea acesteia nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Deciziei de punere în aplicare 2022/484.

Cu privire la cheltuielile de judecată

55 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Examinarea întrebării adresate nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/484 a Comisiei din 23 martie 2022 de prevedere a unor derogări de la Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și de la Regulamentul delegat (UE) nr. 639/2014 al Comisiei în ceea ce privește punerea în aplicare a anumitor condiții referitoare la plata pentru înverzire pentru anul de cerere 2022.

Semnături